

Dato: 26-03-07

Sagsnr.: 2007-18558

Dok.nr.: 2007-57214

Bilag 1 – Hjemløseredegørelse 2006

Borgerrepræsentationen besluttede i forbindelse med vedtagelse af budget for 2003 at afsætte 10,0 mill. kr. som compensation for, at et ekstraordinært statstilskud til Københavns Kommunes indsats på hjemløseområdet bortfaldt. Dette er baggrunden for, at der årligt udarbejdes redegørelser til Socialudvalget og Borgerrepræsentationen vedrørende den aktuelle udvikling på hjemløseområdet, herunder antallet af hjemløse samt indsatsen for denne gruppe (jvf. H34).

1. Generelt om botilbud til hjemløse i Københavns Kommune

Der er forskellige typer af botilbud til hjemløse i Københavns Kommune. I det følgende gives en kort gennemgang af de forskellige slags botilbud, opdelt på de midlertidige og de mere specialiserede botilbud.

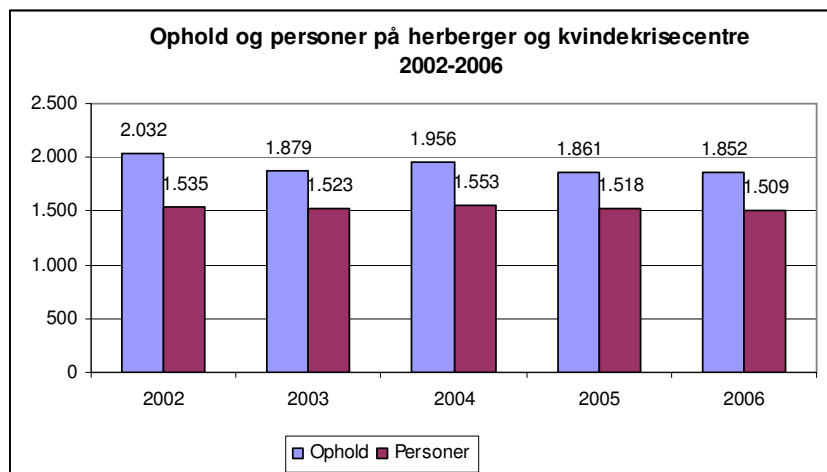
1.1. Midlertidige botilbud – herberger og kvindekrisecentre

De midlertidige botilbud består dels af botilbud etableret efter § 110 i lov om social service. Det drejer sig om herbergspladser og kvindekrisecenterpladser for mænd og kvinder og eventuelt medfølgende børn.

Derudover er der kvindekrisecenterpladser etableret efter § 109 i lov om social service. Disse pladser retter sig mod kvinder, der er indskrevet pga. vold i familien. I nærværende redegørelse behandles alle kvindekrisecenterpladser samlet.

Hovedformålet med indsatsen på de midlertidige herberger og kvindekrisecentre er, at brugernes sociale, psykiske og misbrugsmæssige problemstillinger udredes og at der iværksættes en plan for den videre indsats, evt. i form af andre kommunale tilbud, boliganvisning, behandling mv.

Der ydes 50 procent statsrefusion af kommunens udgifter til pladser på herberger og kvindekrisecentre etableret efter §§ 110 og 109 i lov om social service.

Figur 1 Aktivitetstal for hjemløseområdet i perioden 2002-2006

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Figur 1 viser aktivitetstal for herberger og kvindekrisecentre i perioden 2002-2006. I 2006 har 1.509 brugere haft ophold på et herberg eller kvindekrisecenter fordelt på 1.852 ophold. Forskellen mellem personer og ophold bunder i, at nogle brugere har været indskrevet mere end én gang. Genindskrivningerne behandles senere i denne redegørelse.

Antallet af brugere har siden 2002 ligget på omkring 1.500 personer, hvilket er et fald i forhold til 2000 og 2001, hvor hhv. 1.973 og 1.770 brugere var indskrevet på herberger og kvindekrisecentre. Baggrunden for faldet er, at der i perioden 1999-2003 blev gennemført en omfattende omstillingsplan på hjemløseområdet.

Omstillingsplanen indebar en omlægning af en del af herbergspladserne til mere specialiserede botilbud. Der blev således nedlagt 288 traditionelle herbergspladser, mens der blev oprettet 165 nye specialiserede botilbud. Efter omlægningen i 2003 var der således 548 herbergspladser og 315 specialiserede botilbudspladser, hvilket svarer til en netto-reduktion af det samlede antal pladser på hele hjemløseområdet med 123 pladser.

Indsatsen på området uddybes i de efterfølgende afsnit af redegørelsen.

1.2. Specialiserede botilbud

Den førnævnte omstillingsplan på hjemløseområdet har betydet en omlægning af en del af de mere traditionelle midlertidige herbergspladser til mere specialiserede botilbud etableret efter § 107 i lov om social service. Der ydes ikke statsrefusion til botilbud etableret efter § 107.

Brugerne på de mere specialiserede hjemløsebotilbud kommer ofte fra herbergerne, hvor det gennem udredningen af deres sociale, psykiske og misbrugsmæssige problemer er blevet klart, at de har behov for bostøtte eller andre tilbud for på sigt at blive i stand til at kunne klare sig i egen bolig. Indsatsen på området uddybes i de efterfølgende afsnit af redegørelsen.

2. Herberger

Hovedopgaven for de midlertidige herbergstilbud etableret efter § 110 i lov om social service, er at give hjemløse tag over hovedet, omsorg og støtte i en kortere periode. Under opholdet skal brugerne have hjælp til at finde og udnytte egne ressourcer og herbergerne skal hjælpe brugerne til at blive aktive i forhold til egen situation og muligheder. Herbergerne skal netop fungere som midlertidige, udredende tilbud, hvorfra brugerne skal udsluses til andre tilbud.

Figur 2 giver en oversigt over herbergerne i Københavns Kommune:

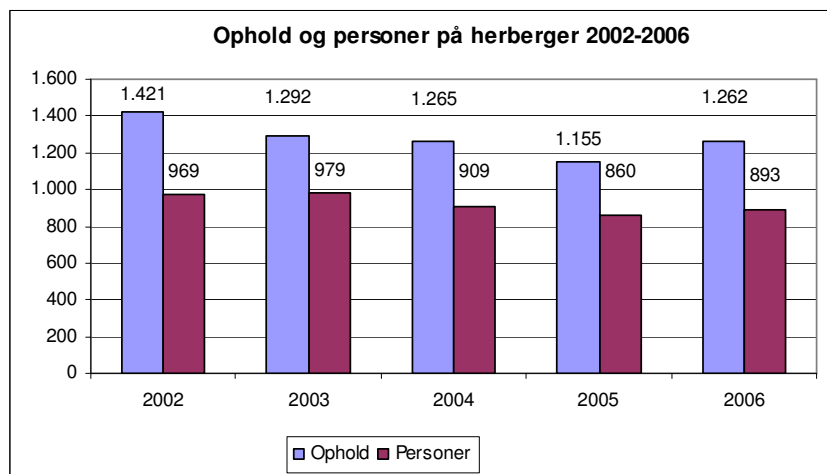
Figur 2 Herberger etableret efter § 110 i lov om social service i Københavns Kommune

Herberg § 110	Antal pladser	Gennemsnitlig belægning 2005	Gennemsnitlig belægning 2006
Specialinstitutionen Forchammersvej	22	91	97
KFUM's Kolllegium	54	94	90
Kirkens Korshærs Herberg	45	100	100
Hørhuset	64 (84)*	98	98
Mændenes Hjem	43	84	98
Kollegiet Gl. Køge Landevej	38	96	96
Herbergscentret	48 (56)*	97	99
i alt	314	94	97

* Tallet i parentes angiver antallet af pladser incl. vinterpladser

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Som det ses af ovenstående figur 2 er der en relativt høj belægningsprocent på herbergerne. Der er således en god udnyttelse af kapaciteten på området.

Figur 3 Aktivitetstal for herberger 2002 - 2006

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Som det ses af figur 3 har 893 brugere¹ haft ophold på et herberg fordelt på 1.262 ophold, hvilket er lidt flere end i 2005. Der har siden starten af perioden været en lille nedgang i antallet af indskrevne personer, hvilket skyldes den førnævnte omstillingsplan, som indebærer en nettoreduktion af det samlede antal pladser på hele hjemløseområdet.

Figur 4 Indskrivninger pr. bruger på herberg 2002 - 2006

År	2002	2003	2004	2005	2006
Indskrivninger pr. bruger	1,47	1,32	1,39	1,34	1,41

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Som det ses af ovenstående figur 4 har antallet af indskrivninger pr. bruger på herbergerne ligget på knapt 1,4 i perioden 2002 til 2006. Sammenlignet med både kvindekrisecentrene og de specialiserede hjemløsetilbud er antallet af indskrivninger pr. bruger på herbergerne højt. Som det vil fremgå af nedenstående, er der ligeledes færre der udskrives efter en plan fra herbergerne end fra kvindekrisecentrene. Baggrunden for disse forhold er, at brugerne af herbergerne har mere massive sociale problemer end brugerne af kvindekrisecentrene. Sammenligner man med de specialiserede botilbud, har herbergerne i højere grad brugere, der cirkulerer mellem gaden, sofasovning og hjemløsebotilbud. Målet med indsatsen på herbergerne er at få

¹ Pga. dataproblemer har det været nødvendigt at beregne antallet af indskrevne på Kirkens Korshærs Herberg, hvilket har betydning for både det samlede antal indskrevne på hele området og for belægningsstatistikken for Kirkens Korshærs Herberg. I de efterfølgende opgørelser over, hvor længe brugerne har været indskrevet, brugerens alder osv. indgår Kirkens Korshærs Herberg ikke.

standset denne bevægelse, således at også de dårligst stillede brugere får mere stabile boforhold.

2.1. Opholdstider

Som det fremgår af figur 5 har varigheden af opholdene på herbergerne været relativt konstant gennem hele perioden. De væsentligste forskydninger er sket inden for grupperne, som er indskrevet i hhv. 91-180 dage og over 1 år. Disse grupper er således hhv. steget med 7 procentpoint og faldet med 10 procentpoint set over hele perioden.

Figur 5 Oversigt over varighed af ophold på herberg for 2002-2006 i procent

Dage/år	2002	2003	2004	2005	2006
1-30 dage	30	27	25	33	28
31-90 dage	19	19	24	21	22
91-180 dage	13	18	19	17	20
181-365 dage	16	18	24	21	18
Over 1 år	22	18	8	8	12
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Figur 6 Gennemsnitlig varighed af ophold på herberg for 2002-2006

Dage/år	2002	2003	2004	2005	2006
Gennemsnit (dage)	245	238	201	166	175

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Herbergerne er et midlertidigt botilbud, der skal bære hen i mod et varigt tilbud, der fungerer for den enkelte bruger. Derfor kan det være positivt med korte opholdstider. Ved ophold under 30 dage kan det dog være svært at få gennemført en ordentlig udredning af brugerens behov og muligheder, og i den sammenhæng er det ikke nødvendigvis positivt med et højt antal brugere, der er indskrevet i mindre end 30 dage.

Der har været en lille stigning i den gennemsnitlige varighed af ophold på herbergerne fra 166 i 2005 til 175 dage i 2006. Denne stigning skal dog ses på baggrund af, at der var et markant fald i den gennemsnitlige varighed fra 2004 til 2005. Den gennemsnitlige varighed i 2006 ligger således stadig lavere end årene før 2005, hvor man har oplevet en fortsat faldende tendens siden 2002. En mulig forklaring på faldet i den gennemsnitlige opholdstid er, at herbergerne, som en del af udviklingsplanerne for 2004 til 2006, har haft særligt fokus på opholdenes længde.

2.2. Udslusning – Udskrivning

I figur 7 gives en oversigt over, hvilke botilbud brugerne på herbergerne blev udskrevet til i perioden 2002 – 2006.

Figur 7 Oversigt over hvilke botilbud, der udskrives til (procent)

Botilbud/ År	2002	2003	2004	2005	2006
Andet hjemløsetilbud	34	37	36	34	31
Ny egen bolig	52	51	48	42	42
Tidligere egen bolig	14	12	16	24	27
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Der er ikke store udsving i forhold til, hvilke botilbud brugerne udskrives til. Andelen af brugere som udskrives til ”Ny egen bolig” ligger således på 42 procent i 2006, hvilket er det samme som i 2005. Denne gruppe har dog været faldende siden 2002, hvor den tilsvarende andel var på 52 procent. Denne nedgang skyldes hovedsageligt, at brugere som udskrives til ”Tidligere egen bolig” er steget fra 14 procent i 2002 til 27 procent i 2006.

Der kan derudover skelnes mellem, hvorvidt brugerne udskrives efter en plan eller ej. Når en bruger udskrives efter en plan betyder det, at vedkommendes situation og behov er blevet udredt under opholdet på herberget, at der er taget beslutning om, hvilket tilbud brugeren selv ønsker og vil have gavn af og at brugeren er blevet udskrevet til dette tilbud. I både 2005 og 2006 blev knapt 70 pct. af brugerne på herbergerne udskrevet efter en plan. De brugere, der ikke udskrives efter en plan vil ofte være dem, der indskrives flere gange på et herberg eller som vender tilbage til ophold på gaden eller hos bekendte. Det er således en vigtig del af indsatsen på herbergerne at sørge for, at brugernes udskrivning planlægges.

2.3. Køn

Generelt udgør mænd den største andel af de indskrevne på herbergerne. Mændenes andel har desuden været relativt konstant i perioden, idet mændene udgjorde 82 procent i 2002 mod 84 procent i 2006.

På herberger, hvor både mænd og kvinder kommer, udgjorde kvindernes andel i gennemsnit 16 pct. i 2006. På Natcafeen på Sundholm udgjorde kvinderne knapt 10 pct. af de besøgende, men med en vigende tendens. På Natcafeen vurderer man, at en del kvinder vælger tilbuddet fra, fordi de ikke bryder sig om at sove med så mange mænd i de sovezoner, der er oprettet. Blandt stofmisbrugere i behandling, var der på en dag i januar 2007 35 kvinder, der var registreret som hjemløse. Heraf opholdt 13 sig på en hjemløseinstitution, mens 22 var uden fast bopæl.

Kvinderne har komplekse sociale og sundhedsmæssige problemer. Det kan være alkohol- eller stofmisbrug, prostitutionsadfærd, psykiske problemstillinger mv. Målgruppen har, som nævnt, svært ved at bruge de eksisterende natcafeer og herberger, fordi de overvejende anvendes af mænd. Målgruppen kan heller ikke rummes på de krisecentre, der ellers modtager kvinder i krise, netop pga. deres misbrug og adfærd. På den baggrund vurderes det, at der behov for at etablere et skærmet natcafe tilbud og et skærmet botilbud.

Socialforvaltningen har til budgetforhandlingerne for 2008 fremsat et ønskeforslag om 3,6 mill. kr. i 2008 og 2,6 mill. kr. årligt fra 2009 og frem. Midlerne ønskes anvendt til etablering af 9 til 15 pladser i et skærmet natcafe tilbud samt 8 til 10 herbergspladser forbeholdt denne målgruppe. Socialforvaltningen har derudover søgt om økonomisk støtte fra regeringens Fælles Ansvar II til et forsøg med en udgående medarbejder til væresteder. Ansøgningen er indsendt med forbehold for politisk godkendelse og vil blive forelagt Socialudvalget.

2.4. Alder

Aldersfordelingen blandt de indskrevne på et herberg fremgår af figur 8. Den største gruppe er de 35-44årige, som udgør 38 procent i 2006. Dette stemmer overens med det forhold, at det traditionelt er mænd i denne aldersgruppe, der er mest udsat for hjemløshed, udstødelse og misbrug. Aldersgrupperne de 25-34årige og de 45-54årige udgør hhv. 19 procent og 28 procent af brugerne i 2006. Dette er en lille forskydning i forhold til 2005, hvor begge aldersgrupper udgjorde 23 procent. De øvrige aldersgrupper ligger generelt på samme niveau som i 2005. Gruppen af helt unge dvs. de 18-24årige har dog været faldende i de senere år.

Figur 8 Oversigt over aldersfordelingen blandt de indskrevne i 2006 (procent)

Alder	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74
2005	6	23	39	23	8	1
2006	4	19	38	28	9	2

Kilde: Klientregistreringssystemet.

2.5. Statsborgerskab

Generelt har der været en nedgang i antallet af herbergsbrugere med dansk, nordisk eller vestligt statsborgerskab fra 2002 til 2006, se figur 9. Modsat har antallet af indskrevne med andet end dansk, nordisk eller vestligt statsborgerskab været stigende i samme periode. De største grupper indskrevne med andet end dansk, nordisk eller vestligt statsborgerskab er somaliere og irakere.

Figur 9 Antal indskrevne personer på herberger 2002 – 2006. Fordelt på statsborgerskab

År	2002	2003	2004	2005	2006
Dansk	724	733	662	618	617
Nordisk og vestligt	52	41	29	30	29
Andet	193	205	218	212	247
I alt	969	979	909	860	893

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Figur 10 viser andelen af indskrevne fordelt på statsborgerskab i samme periode:

Figur 10 Indskrevne personer på herberger 2002 – 2006. Fordelt på statsborgerskab (procent)

År	2002	2003	2004	2005	2006
Dansk	74,7	74,9	72,8	71,9	69,1
Nordisk og vestligt	5,4	4,2	3,2	3,5	3,2
Andet	19,9	20,9	24	24,7	27,7
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Det fremgår af tabel 10, at andelen af brugere med andet end dansk, nordisk eller vestligt statsborgerskab har været stigende i hele perioden, så de i 2006 udgjorde knapt 28 procent.

Det tidligere Familie- og Arbejdsmarkedsudvalg bevilgede i 2005 1,0 mill. kr. til en styrket indsats for hjemløse med anden etnisk baggrund end dansk. I 2006 er en del af disse midler blevet anvendt til kurser for medarbejdere på herberger og på kvindekrisecentre i socialt arbejde med etniske minoriteter og til integrationsaktiviteter på herberger og kvindekrisecentre. Derudover er der gennemført en undersøgelse af omfanget af misbrug blandt herbergsbrugere med anden etnisk baggrund end dansk.

Socialforvaltningen forelagde i foråret 2006 en særskilt orientering til Socialudvalget om aktiviteterne under projektet i 2005 (185/2006).

Den kvantitative undersøgelse af omfanget af misbrug blandt herbergsbrugere med anden etnisk baggrund end dansk er vedlagt denne redegørelse som bilag 1. Hovedkonklusionerne i undersøgelsen er:

- Somaliere tegner sig fortsat for en stor andel af den samlede gruppe af herbergsbrugere med andet end dansk, nordisk eller vestligt statsborgerskab. Somaliere udgør 45 procent af de brugere, der indgår i undersøgelsen.
- Somalierne skiller sig ikke ud fra den samlede undersøgelsesgruppe, hvad gælder misbrug, psykiske problemer eller socialt netværk.
- Det er udelukkende somaliere, der gør brug af rusmidlet khat og somalierne gør mindre brug af de hårdere rusmidler end den samlede undersøgelsesgruppe.
- 50 procent af undersøgelsesgruppen vurderes at have psykiske problemer. Af dem vurderes 62 procent at gøre brug af rusmidler.
- 87 procent af undersøgelsesgruppen vurderes at have et socialt netværk. Brugernes stærkeste relationer er til andre brugere med anden etnisk baggrund end dansk.
- De brugere, der gør brug af rusmidler har det stærkeste sociale netværk til andre brugere og et svagere netværk til familien.
- Det er vigtigt, at der sættes fokus på en kvalificeret udredning af de sociale problemer hos den gruppe af herbergsbrugere, der har en minimal belastning, hvad gælder misbrug, psykiske problemer og socialt netværk, den såkaldte "Minimalgruppe". Hvis der er brugere i minimalgruppen, der ikke er belastede i en sådan grad, at de hører til herbergenes målgruppe, skal man på herbergerne i højere grad henvise dem til mere relevante tilbud, frem for at indskrive dem på herberg og arbejde på at få dem hurtigt videre, hvis de allerede er indskrevet på herberg.
- Der kan være en sammenhæng mellem forskellen på, hvor alvorligt brugere og medarbejdere vurderer forbruget af rusmidler og i hvilket omfang brugerne modtager behandling. Der er behov for, at man på herbergerne i højere grad arbejder på at motivere brugere med anden etnisk baggrund end dansk til at erkende deres misbrug og modtage behandling herfor.
- Der er behov for, at man på herbergerne arbejder på at få de unge somaliere hurtigere videre fra herbergerne. Derudover bør man arbejde for, at de i mindre grad indskrives på herberg. Det handler primært om at få dem henvist til mere relevante tilbud, når de henvender sig på socialcentre eller selv møder op på herbergerne.

3. Kvindekrisecentre

Hovedopgaven for kvindekrisecentrene etableret efter §§ 109 og 110 i lov om social service, er at give kriseramte enlige og familier samt

kvinder, der har været udsat for vold tag over hovedet, omsorg og støtte i en kortere periode. Under opholdet skal brugerne have hjælp til at finde og udnytte egne ressourcer og kvindekrisecentrene skal hjælpe brugerne til at blive aktive i forhold til egen situation og muligheder. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte. Kvindekrisecentrene skal fungere som midlertidige, udredende tilbud, hvorfra brugerne skal udsluses til andre tilbud.

Samlet har de seks kvindekrisecentre i Københavns Kommune 234 pladser:

Figur 11 Oversigt over belægningsprocent på Kvindekrisecentre i 2005 og 2006

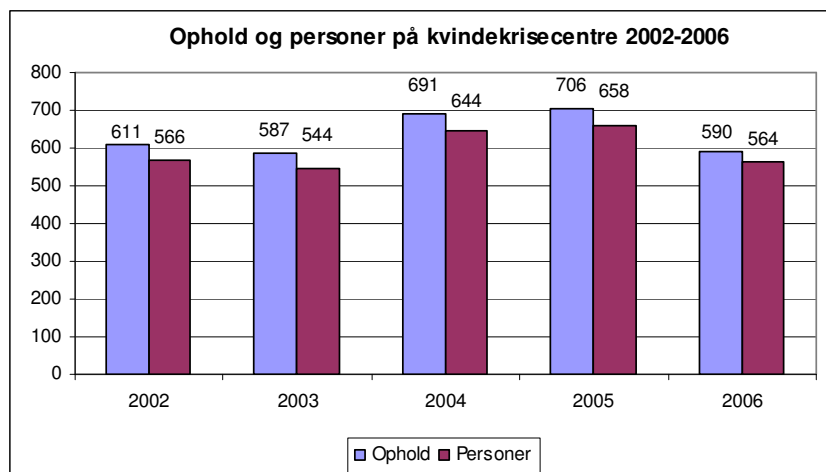
Krisecenter	Antal pladser	Gennemsnitlig belægning 2005	Gennemsnitlig belægning 2006
Egmontgården	99	98	99
Kvindehjemmet*	41	97	92
Garvergården*	32	94	97
Den åbne dør*	12	96	93
Klostermosegård	10 familier	98	99
Baltic	40	90	96
I alt	234	96	96

* Selvejende kvindekrisecentre, som har driftsoverenskomst med Socialforvaltningen. Kilde: Klientregistreringssystemet.

Belægningsprocenten på kvindekrisecentrene er høj og der er således en god udnyttelse af kapaciteten på området.

Figur 12 viser, at antallet af personer indskrevet på kvindekrisecentrene har ligget på mellem ca. 550 og 700 brugere i perioden 2002 til 2006.

Figur 12 Aktivitetstal for kvindekrisecentrene 2002 - 2006

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Som det ses af figur 12 var antallet af indskrevne på kvindekrisecentrene lavt i 2002 og 2003, hvilket primært skyldes, at kvindekrisecentret Egmontgården var under ombygning i denne periode. Nedgangen i antallet af indskrevne på kvindekrisecentrene fra 2005 til 2006 skal ses i lyset af, at Kvindehjemmet har haft en lavere belægning end normalt pga. ombygning. Derudover formodes stigningen i den gennemsnitlige opholdstid at være en anden væsentlig årsag til det lavere antal indskrevne personer i 2006, jf. figur 15. Dette skyldes, at en længere gennemsnitlig opholdstid er ensbetydende med, at færre personer bliver ind- og udskrevet i løbet af et år. Det formodes, at ændringen af kommunens forvaltningsstruktur fra 1. januar 2006 i perioder af 2006 har givet anledning til længere sagsbehandlingstider og dermed en længere gennemsnitlig opholdstid.

Som det ses af nedenstående figur 13 har der været relativt få indskrivninger pr. bruger på kvindekrisecentrene i perioden 2002 til 2006. De fleste af brugerne på kvindekrisecentrene får således mere stabile boforhold efter et ophold på kvindekrisecenter og vender ikke tilbage til botilbudet.

Figur 13 Indskrivninger pr. bruger på kvindekrisecentre 2002 - 2006

År	2002	2003	2004	2005	2006
Indskrivninger pr. bruger	1,08	1,08	1,07	1,07	1,05

Kilde: Klientregistreringssystemet.

3.1. Opholdstider

Det fremgår af figur 14, at antallet af brugere, der er indskrevet i mindre end 30 dage har ligget relativt stabilt omkring de 16 pct. i hele perioden i 2005. Ved ophold under 30 dage kan en udredning af brugerens behov og muligheder sjældent nå at tage form, og i den sammenhæng er det positivt, at antallet af indskrevne i mindre end 30 dage ikke er stigende. Dette understøttes af, at der i perioden 2002-2006 var en stigning i antallet af planlagte udskrivninger. I 2005 og 2006 var ca. 90 pct. af alle udskrivninger fra kvindekrisecentrene planlagte. Figur 14 og figur 15 viser desuden, at opholdstiderne er blevet længere fra 2005 til 2006. Dette skyldes formentlig ændringen af kommunens forvaltningsstruktur fra 1. januar 2006 i perioder af 2006 har givet anledning til længere sagsbehandlingstider.

Figur 14 Oversigt over varighed af ophold i årene 2002-2006 (procent)

Dage/år	2002	2003	2004	2005	2006
1-30 dage	16	21	18	16	17
31-90 dage	15	15	23	23	20

91-180 dage	24	24	32	26	27
181-365 dage	35	31	23	27	25
Over 1 år	10	9	4	8	12
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Figur 15 Gennemsnitlig varighed af ophold i årene 2002-2006

Dage/år	2002	2003	2004	2005	2006
Gennemsnit (dage)	146	170	160	156	172

Kilde: Klientregistreringssystemet.

3.2. Udslusning - Udskrivning

Der er ikke store udsving i forhold til, hvilke botilbud brugerne udskrives til. Langt størstedelen udskrives til "Ny egen bolig", et tal der stort set har været konstant siden år 2002.

Figur 16 Oversigt over hvilke botilbud der udskrives til (procent)

Bolig/ År	2002	2003	2004	2005	2006
Andet hjemløsetilbud	4	5	2	5	5
Ny egen bolig	86	86	86	83	82
Tidligere egen bolig	10	9	12	12	13
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Klientregistreringssystemet.

3.3. Køn og alder

Kvinder udgør den største andel af indskrevne på kvindekrisecentrene, der for de såkaldte familieherbergers vedkommende også huser mænd og samlevende med børn. I perioden 2002 til 2006 var andelen af indskrevne kvinder på mellem 77 procent og 88 procent.

Aldersfordelingen blandt de indskrevne på kvindekrisecentrene fremgår af nedenstående figur 17. Her ses, at 37 procent af brugerne er i aldersgruppen 25-34 år, hvilket er en nedgang på 5 procentpoint i forhold til 2005. Derudover udgør gruppen af helt unge brugere, dvs. de 18-24årige, fortsat en mindre andel af de indskrevne. Denne aldersgruppe udgør således i 2006 21 procent mod 26 procent i 2005. Aldersgruppen med de 35-44årige udgør derimod en stadigt større andel af de indskrevne, nemlig 33 procent mod 23 procent i 2005.

Figur 17 Oversigt over aldersfordelingen blandt de indskrevne i 2006 (procent)

Alder	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74
2005	26	42	23	7	1	1
2006	21	37	33	7	2	1

Kilde: Klientregistreringssystemet.

3.4. Statsborgerskab

Figur 18 viser, hvordan de indskrevne på kvindekrisecentrene fordelte sig på statsborgerskab i perioden 2002 til 2006:

Figur 18 Antal indskrevne personer på kvindekrisecentre 2002 – 2006. Fordelt på statsborgerskab

År	2002	2003	2004	2005	2006
Dansk	301	288	335	335	296
Nordisk og vestligt	21	20	28	46	19
Andet	244	236	281	277	249
I alt	566	544	644	658	564

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Figur 19 viser andelen af indskrevne fordelt på statsborgerskab i samme periode:

Figur 19 Indskrevne personer på kvindekrisecentre 2002 – 2006. Fordelt på statsborgerskab (procent)

År	2002	2003	2004	2005	2006
Dansk	53,2	52,9	52	50,9	52,5
Nordisk og vestligt	3,7	3,7	4,3	7	3,4
Andet	43,1	43,4	43,6	42,1	44,1
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Figur 19 viser, at personer med dansk statsborgerskab i 2006 udgjorde 52,5 procent af de indskrevne personer på kvindekrisecentrene, hvilket er en mindre stigning i forhold til 2005. Andelen af brugere fra de nordiske og vestlige lande faldt fra 7 procent til 3,4 procent, mens andelen af brugere med andet end dansk, nordisk eller vestligt statsborgerskab udgjorde en lidt højere andel end i 2005. Andelen af brugere med andet end dansk, nordisk eller vestligt statsborgerskab har dog været relativt stabil i perioden og udgjorde i 2006 44,1 procent af det samlede antal brugere.

Som nævnt bevilgede det tidligere Familie- og Arbejdsmarkedsudvalg i 2005 1,0 mill. kr. til en styrket indsats for hjemløse med anden etnisk baggrund end dansk, herunder også beboere på kvindekrisecentre. En del af midlerne skal anvendes til en undersøgelse af baggrunden for det høje antal kvinder med anden etnisk baggrund end dansk på kvindekrisecentrene i København. Undersøgelsen vil blive gennemført i 2007 og forelagt Socialudvalget.

3.5. Antal børn

Mange af de brugere, der indskrives på Kvindekrisecenter har følgeskab af børn. Figur 20 viser andelen af indskrevne i 2006, der havde følgeskab af hhv. 0, 1, 2, 3, 4 og 5 børn eller derover:

Figur 20 Oversigt over antal medindskrevne børn, pr. indskrevet bruger (procent af alle indskrevne)

Antal børn	Ingen børn	1 barn	2 børn	3 børn	4 børn	Flere end 5 børn	I alt
Andel	38,45	37,18	14,26	7,04	2,53	0,54	100

Kilde: Klientregistreringssystemet.

Figur 20 viser, at lige under 40 procent af brugerne indskrives med et barn på kvindekrisecentret, mens ca. 15 procent indskrives med 2 børn.

3.6. Kvalitetsstandarder

I 2005 blev der vedtaget kvalitetsstandarder for kvindekrisecentre i Københavns Kommune (FAU 609/2004). Disse er gældende for 2005 og 2006.

Målene, der er opstillet i kvalitetsstandarder er:

- At 80 pct. af kvinderne flytter fra kvindekrisecentret efter en individuelt tilrettelagt plan.
- At 80 pct. af kvinderne, efter kvindekrisecentrets vurdering, har haft gavn af opholdet.
- At 80 pct. af kvinderne selv giver udtryk for, at flytningen sker på et planlagt eller hensigtsmæssigt tidspunkt.
- At 80 pct. af kvinderne selv giver udtryk for, at de generelt har følt sig godt tilpas under opholdet.

Ved udskrivning vurderer bruger samt brugers kontaktperson, hvorledes opholdet i kvindekrisecentret er oplevet. Det er muligt at svare ja, nej eller uoplyst til spørgsmålene.

I 73 procent af udskrivningerne vurderer brugerens kontaktperson i krisecentret, at brugeren har følt sig godt tilpas under opholdet. Brugernes egen vurdering ligger lidt lavere på 69 procent. Det skal dertil siges, at der er 25 procent har svaret uoplyst til spørgsmålet og det er ganske få, 2 procent, der direkte har svaret nej til at have følt sig tilpas under opholdet.

For 71 procent af brugerne sker udskrivningen ifølge dem selv på et planlagt og hensigtsmæssigt tidspunkt. 5 procent mener ikke tidspunktet har været planlagt eller hensigtsmæssigt og 24 procent svarer uoplyst.

3.7. Tilsyn

Socialforvaltningen har ansvaret for at føre et generelt tilsyn med driften af kvindekrisecentre. Dette følger af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), hvor det fastslås, at kommunen skal føre tilsyn med, hvordan opgaverne løses i de tilbud, som kommunen råder over. Det gælder både tilbuddenes indhold og den måde opgaverne udføres på.

Socialforvaltningen har i 2006 gennemført tilsynsbesøg i kvindekrisecentre, særligt med fokus på børnenes vilkår i centrene. Tilsynet har ikke givet anledning til bemærkninger udover at præcisere vigtigheden af, at personalet har kendskab til retningslinier for medicinbehandling og retningslinier for magtanvendelse overfor børn og unge. Derudover har tilsynet henstillet, at der skal lægges en plan for, hvorledes de fysiske rammer og personalemæssige ressourcer i Egmontgården kan forbedres.

3.8. Central kontaktperson

En landsdækkende undersøgelse fra 2005 vedr. børn på kvindekrisecentre viste, at 14 procent af de børn, der har ophold på et krisecenter, får en form for støtte fra socialforvaltningen. Den viste desuden, at blot en fjerdedel af de børn på krisecentre, der har aller mest brug for støtte, får hjælp fra forvaltningen, mens tre fjerdedel af de mest belastede børn på krisecentre ingen støtte får.

Der er derfor indgået en samarbejdsaftale mellem krisecentrene og Børnefamilieteamene, som skal tydeliggøre hhv. krisecentrenes og børnefamilieteamenes forpligtigelse i forbindelse med børn der kommer med deres mor på krisecentrene. I de tilfælde hvor denne samarbejdsaftale er tilstrækkelig blev der i 2006 ligeledes udpeget en kontaktperson i den centrale Socialforvaltning. Kontaktpersonen skal sikre, at der til enhver tid er fremgang i behandlingen af sager vedrørende børn på krisecentrene. Kvindekrisecentre tager kontakt i de tilfælde, hvor det opleves, at krisecentrene ikke kan få fat i sagsbehandleren i det lokale socialcenter, eller det opleves, at der ikke ydes den nødvendige støtte til et barn. Kontaktpersonen vil så tage sagen op med det lokale center med henblik på, at de nødvendige tiltag iværksættes.

4. Specialiserede botilbud til hjemløse

Den førnævnte omstillingsplan på hjemløseområdet har betydet en omlægning af en del af de mere traditionelle midlertidige herbergspladser til mere specialiserede botilbud etableret efter § 107 i lov om social service. Der ydes ikke statsrefusion til kommunens udgifter til botilbud etableret efter § 107.

Brugerne på de mere specialiserede hjemløsebotilbud kommer ofte fra herbergerne, hvor det gennem udredningen af deres sociale, psykiske

og misbrugsmæssige problemer er blevet klart, at de har behov for bostøtte eller andre tilbud for på sigt at blive i stand til at kunne klare sig i egen bolig. De mere specialiserede botilbud består dels af botilbud med omfattende personalestøtte, evt. også i form af personlig pleje og dels af botilbud, hvor brugerne fungerer mere selvstændigt og i højere grad drager nytte af samværet med de andre brugere end af personalestøtte.

De mere specialiserede botilbud etableret efter § 107 i lov om social service er:

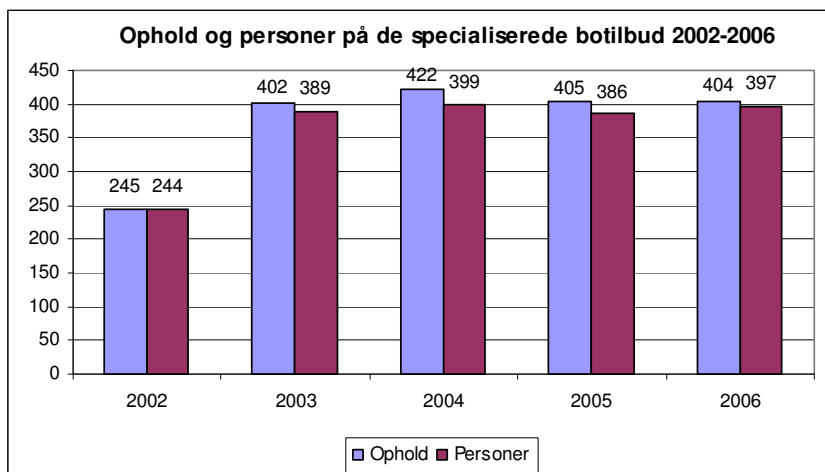
Botilbud, hvor de specialiserede pladser er placeret	Antal pladser	Indhold af tilbudet
Specialinstitutionen Forchammersvej	12	Bofællesskab særligt for stofmisbrugere
Fristedet	7	Svært integrerbare psykisk syge hjemløse
Kirkens Korshærs Herberg	37	Hjemløse med sociale vanskeligheder Svært integrerbare psykisk syge hjemløse
Mændenes Hjem	23	Hjemløse med sociale vanskeligheder Svært integrerbare psykisk syge hjemløse
Kollegiet Gl. Køge Landevej	110	Hjemløse med sociale vanskeligheder
Bocentret	92	Hjemløse med sociale vanskeligheder
I alt	281	

Oplysninger vedrørende brugere af de specialiserede botilbud, registreres i visitationssystemet. Der bliver ikke registreret de samme oplysninger i Visitationsystemet som i Klientregistreringssystemet, hvor forhold vedr. brugerne af herbergerne og kvindekrisecenterne registreres. Derfor er der færre nuancer i følgende status for de specialiserede botilbud.

4.1. Antal indskrevne

Af figur 21 fremgår det, at antallet af indskrevne brugere i de specialiserede botilbud steg mellem årene 2002 og 2003. Stigningen skyldes primært den førnævnte udbygning af kapaciteten på området i forbindelse med omstillingsplanen på hjemløseområdet. Bl.a. blev de 92 pladser på Bocentret på Sundholm omlagt fra at være herbergspladser efter § 110 i lov om social service til at være specialiserede pladser efter § 107 i lov om social service.

Figur 21 Oversigt over antal indskrevne brugere og ophold 2002 - 2006 på de specialiserede botilbud (§ 107)

Kilde: Visitationssystemet

Det ses af figur 22, at antallet af genindskrivninger er relativt lavt på de specialiserede botilbud. Dette skal ses i sammenhæng med botilbudenes formål om at yde brugerne støtte til at skabe en stabil livssituation, som kan danne basis for en ny selvstændig tilværelse i egen bolig.

Figur 22 Indskrivninger pr. bruger på de specialiserede botilbud (§ 107)

År	2002	2003	2004	2005	2006
Indskrivninger pr. bruger	1,00	1,03	1,06	1,05	1,02

Kilde: Visitationssystemet

4.2. Køn

I 2006 var 93 procent af de indskrevne på de specialiserede botilbud mænd.

4.3. Opholdstider

Sammenlignet med herbergerne er der lange opholdstider på de specialiserede botilbud for hjemløse. Figur 23 viser, at 54 procent af de brugere, der var indskrevet i 2006 havde haft ophold på botilbudet i mere end et år:

Figur 23 Varighed af ophold på de specialiserede botilbud (§ 107) i 2005-2006

Dage/år	2005	2006
1-30 dage	9	3
31-90 dage	5	8
91-180 dage	23	15
181-365 dage	18	20
Over 1 år	45	54
I alt	100	100

Kilde: Visitationssystemet

5. Undersøgelse om østeuropæere i København

Socialforvaltningen har i 2006 gennemført en mindre undersøgelse af, hvorvidt der er behov for at justere indsatsen eller tage nye initiativer overfor østeuropæiske borgere med hjemløse- og tiggeradfærd i Københavns Kommune.

Undersøgelsen giver ikke anledning til at justere på nuværende praksis i herberger og kvindekrisecentre. Natcaféerne kender til grupper af østeuropæere, men undersøgelserne peger ikke på, at østeuropæere optager plads for danske hjemløse.

Derimod peger undersøgelsen på, at det kan forventes, at der over tid vil komme flere egentlige hjemløse østeuropæiske borgere til København pga. udvidelsen af EU.

Socialforvaltningen vil løbende følge udviklingen af omfanget af udenlandske statsborgere på hjemløseområdet. Der vil blive gennemført nye tællinger på natcaféer, herberger, kvindekrisecentre og på gaden, således at udviklingen følges tæt og det bliver muligt løbende at vurdere, om der er behov for justering af indsatserne.

6. Gadeplansindsatsen

Københavns Kommune yder en opsøgende gadeplansindsats overfor hjemløse, der opholder sig på gaden. Målet med gadeplansindsatsen er at oplyse de gadehjemløse om mulighederne for forskellige sociale tilbud og at motivere til at indgå i en dialog om, hvilke tilbud, der passer til den enkelte. Gadeplansindsatsen var i 2006 forankret i Socialcentrenes voksenteams og i Rådgivningscentrene. De væsentligste arbejdsopgaver var:

- Opsøgende arbejde på gadeplan overfor særligt udsatte voksne.
- Fremskudt sagsbehandling.
- Støtte- og kontaktpersonarbejde.

Gennem gadeplansindsatsen er der opnået et godt kendskab til de konkrete gadehjemløse, med lokalmiljøerne og med målgrupperne generelt rundt om i byen. Med lokalmiljø menes lokalområdernes faste drikkegrupper og lignende.

Gadeplansindsatsen har jævnlig kontakt til omkring 450 brugere, og det vurderes, at hver gadeplansmedarbejder i gennemsnit har omkring 75 kontakter til målgruppen pr. måned. Tallet dækker over en meget stor variation i antal kontakter – mellem 14 og 246 – afhængig af geografi, årstid, prioritering mv. Det er socialcentrene i de lokalområder, hvor der er størst udfordringer ift. målgruppen, der har flest kontakter til de gadehjemløse.

Det er besluttet, at den opsøgende gadeplansindsats i løbet af 2007 skal samles ét sted. Årsagerne er den store koncentration af målgruppen i de centrale byområder, et behov for opsøgende indsats i aftentimerne, sikkerhed for den enkelte medarbejder, den nye forvaltningsstruktur samt ny lovgivning om støtte- og kontaktpersoner til hjemløse og misbrugere. Samlingen vil:

- Sikre helhed og ensartethed i den opsøgende indsats, hvor eksempelvis opholdssted ikke er afgørende for borgerens mulighed for at få hjælp.
- Sikre, at indsatsen flyttes i takt med ændrede behov.
- Sikre mulighed for opsøgende arbejde i både dag- og aftentimer, flere dage ugentligt.
- Øge sikkerheden for den enkelte medarbejder.
- Sikre synlighed overfor jobcentrene.
- Styrke samarbejdet med Sundhedsteamet.

Den nye lovgivning og støtte- og kontaktpersoner til hjemløse og misbrugere betyder, at der skal etableres en forøget indsats på dette område. Socialforvaltningen er derfor i gang med at udmønte beslutningen i budgettet for 2007 om ansættelse af støtte- og kontaktpersoner i Socialcentrene og Rådgivningscentrene. Støtte- og kontaktpersonerne skal bl.a. fungere som en naturlig forlængelse af gadeplansmedarbejdernes opsøgende og motiverende arbejde. De skal tage udgangspunkt i gadeplansmedarbejdernes motivationsindsats overfor borgeren, og de skal arbejde videre med at fastholde og udbygge kontakten mellem borger og det sociale system.

7. Socialudvalgets boligplan 2007 - 2009

Det tidligere Familie- og Arbejdsmarkedsudvalg sendte i efteråret 2005 et udkast til en boligplan for målgrupperne handicappede, psykisk syge, hjemløse, stofafhængige, unge med særlige behov og særligt udsatte grupper i høring (FAU 301/2005). Boligplanen ønskes videreført af det nuværende Socialudvalg. Boligplanen vil blive forelagt Socialudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen til endelig behandling. Socialudvalgets Boligplan 2007-2009 samler behovene for udbygning af boliger og botilbud til de ovennævnte målgrupper, herunder også hjemløse.

I nærværende redegørelse er det beskrevet, hvordan Københavns Kommunes tilbud på hjemløseområdet udgøres af en differentieret vifte af tilbud, der er udformet til at imødekomme de forskelligartede behov hos de københavnske hjemløse. Disse differentierede tilbud til hjemløse indebærer, udover de ovennævnte, også såkaldte særboliger og skæve huse.

I særboliger og skæve huse får hjemløse mulighed for at få egen lejekontrakt i en almen bolig, hvor der er tilknyttet personalestøtte og hvor brugeren kan blive boende så længe vedkommende ønsker det, inden for rammerne af boligafdelingens husorden. Med boligplanen fremlægges det samlede behov for udbygning af særboliger og skæve huse til hjemløse i perioden 2006-2009.

8. Tilbudsportalen

Som en del af kommunalreformen oprettes Tilbudsportalen, som er landsdækkende portal, der har til formål at gøre det nemmere for både sagsbehandlere i kommuner og borgere at finde oplysninger om tilbud og ydelser for udsatte børn og unge, handicappede samt socialt udsatte. Portalen er en offentlig tilgængelig hjemmeside, hvor der skabes et overblik over bredden og indholdet i de tilbud, der eksisterer på det sociale område.

Portalens detaljerede oplysninger om tilbuddene på det sociale område har til hensigt at gøre det lettere for kommunerne at søge og sammenligne tilbud både med hensyn til indhold og pris. Tilbudsportalen trådte i kraft den 1. januar 2007. Følgende informationer for de enkelte tilbud kan ses i portalen:

- Organisatoriske forhold
- Antal pladser – herunder pladstype og målgruppe
- Ydelser, behandlingsmetoder og værdigrundlag
- Takster på ydelser og oplysninger om, hvordan taksten er fastsat
- Personaleforhold
- Fysiske forhold
- Sammensætning af beboerråd eller forældreråd
- Antal medlemmer i afdelingsbestyrelsen ved almene ældreboliger og information om, hvem medlemmerne repræsenterer
- Brugerbetaling
- Samarbejdsrelationer (herunder andre sektorer)
- Evalueringer

9. Værtsskab for VM i gedefodbold, Homeless World Cup i København 2007

København er værtsby for afholdelsen af Verdensmesterskabet i gedefodbold i 2007 i perioden 29. juli – 4. august, der afvikles på Rådhuspladsen i København. Københavns Kommune og Socialministeriet finansierer gennemførelse verdensmesterskabet 2007 med hver 2,3 mill. kr.

OMBOLD, der organiserer gedefodbold i Danmark, har stået for udpegningen af det danske landshold. Deltagerne på det danske landshold kommer fra væresteder og boformer for hjemløse.

Der forventes omkring 480 deltagere fra hele verden til arrangementet, 240 kampe på en uge, 2000 tilskuerpladser, mange medier, 40 nationer og 100 frivillige. En af ambitionerne er at få potentialerne frem i de udsatte grupper, og inspirere praktikere, der arbejder med udsatte grupper til at arbejde med idræt og fysisk udfoldelse som middel til at opøve sociale kompetencer.

Verdensmesterskabet i gedefodbold åbnes med et optog gennem København den 28. juli 2007.

10. Kortlægning af hjemløsheden i Danmark

Socialministeriet har taget initiativ til at afdække det aktuelle behov for boliger, som gruppen af hjemløse kan trives i, fastholde og betale og afklare omfanget af hjemløshed, de hjemløses situation og de behov, som gruppen af hjemløse har.

Undersøgelsen er udformet således, at man har rettet henvendelse til kommuner og institutioner, der har kontakt til hjemløse, i et forsøg på at opgøre antallet af hjemløse i Danmark. Desuden er samtlige kommuner anmodet om at opgøre antallet af boliger og boformer til hjemløse.

Kortlægningen forventes færdig medio 2007, og ministeriet vil bruge kortlægningen til at formulere en strategi, som skal medvirke til at afskaffe den ufrivillige hjemløshed.

Bilag

1. "Omfanget af misbrug blandt herbergsbrugere med anden etnisk baggrund end dansk"